

עפ"ת 33866/03/22 - איתי גלעדי נגד מדינת ישראל, ע"י פרקליטות מחוז חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 33866-03-22 גלעדי נ' מדינת ישראל 10 מאי 2022

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה

המערער: איתי גלעדי

ע"י ב"כ עוה"ד רחל גולן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז חיפה

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בחדרה, בתיק תת"ע 810-10-21, מיום 30.1.2022, במסגרתה נדחתה בקשת המערער לביטול גזר דין שניתן בהעדרו ביום 7.10.2021, בו הושתו על המערער 9 חודשי פסילה בפועל (לרבות תוך הפעלת שתי פסילות מותנות), לצד קנס ופסילה על תנאי, זאת אגב הרשעתו בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

2. עסקינן בדו"ח הזמנה לדין שנרשם למערער ביום 8.6.2021 לאחר שנמצא כי נהג ברכב כשתוקף רישיון הנהיגה שלו פקע ביום 9.4.2017. למערער יוחסה עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

בדו"ח שנמסר לידי המערער, זומן הוא להתייצב למשפטו בבית המשפט קמא בתאריך 7.10.2021.

3. משלא הופיע המערער למשפטו ומכוח סמכותו לפי סעיף 240(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**"), ראה בית המשפט את המערער כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום והחליט לדון אותו שלא בפניו ולהרשיעו בביצוע העבירה המיוחסת לו. בית המשפט קמא גזר את דינו של המערער כאמור לעיל.

המערער פנה אל בית המשפט קמא בבקשה לביטול השפיטה בהעדר, ובקשה זו נדחתה כאמור במסגרת ההחלטה מושא ערעור זה, מיום 30.1.2022.

4. בהחלטתו עמד בית המשפט קמא על כך כי המערער קיבל את הזימון לידיה במועד ביצוע העבירה, ומשכך זומן כדין. בית המשפט קמא המשיך וקבע כי טענות אודות בלבול ושכחה "אינן עולות לכדי סיבה מוצדקת לאי התייצבותו" של המערער.

אשר לעיוות הדין, קבע בית המשפט קמא כי המערער "אינו כופר בביצוע העבירה, אלא להפך, כלל טענותיו מתמצות בעונש שהוטל עליו". לאחר שעין בגזר הדין ובעברו של המערער, לא מצא בית המשפט קמא שהעונש שנגזר עליו, בטרם הפעלת פסילות מותנות, קרי - 4 חודשי פסילה, חורג ממתחם העונש ההולם את העבירה בה הורשע. עוד קבע בית המשפט קמא, כי המערער "לא הוכיח כיצד תשתנה תוצאת המשפט לו תתקבל הבקשה", וכי "ככל שהמבקש (המערער - א' ס') רצה להימנע מהפעלת עונשי הפסילה המותנים, היה עליו לחדול מלבצע עבירות. ביצע עבירה, יישא בעונשה ולא תתקבל הטענה לעיוות דין בגין הפעלת פסילות מותנות מהרשעות קודמות".

בשורה התחתונה, קבע בית המשפט קמא כי אי התייצבות המערער "איננה מוצדקת ולא יגרם לו עיוות דין כתוצאה מהותרת פסק הדין על כנו".

5. המערער מאן להשלים עם החלטת בית המשפט קמא ובערעור לפני שב והפנה להוראות סעיף 130(ח) לחסד"פ, תוך שלטענתו כל אחת משתי החלופות של הסעיף; הן עיוות הדין והן סיבת אי ההתייצבות, מחייבת שלא להותיר את גזר הדין על כנו.

לעניין עיוות הדין, הפנה המערער ל"נסיבות חייו" הקשות, לרבות היותו בן 51, בן זקונים של הוריו, אשר אובחן עם דיסלקציה קשה וקשיי קשב וריכוז בילדותו; במסגרת טיול בתאילנד נקלע עם אשתו לצונאמי והוגדר כנעדר למשך 3 ימים; תהליך שיקומי ארוך אותו עבר בעקבות אותו אירוע; יצירת קשר מחודש עם אחת מבנותיו, ונישואיו מחדש תוך שנולד לו ילד המאובחן על הספקטרום האוטיסטי. המערער, במסגרת "סל שיקום", החל לפני כחמישה חודשים לעבוד בחברת תקשורת. לדידו, "כאן בדיוק קם ועולה עיוות הדין", שכן הותרת גזר הדין על כנו "מבלי לשמוע את קולו ואת גרסתו", ובשים לב לכברת הדרך אותה הלך במסגרתה החל הליך שיקומי, יש בה כדי לפגוע בצורה משמעותית במערער, פגיעה אשר "מחסלת, ממש כך, את יכולתו לשוב ולאחוז בהגה בד בבד עם התקדמות בחייו האישיים והמקצועיים". המערער מפנה לתיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אשר "מעניק לערכאה השיפוטית ארגז כלים במסגרתו נבחנים העקרונות והשיקולים המנחים בענישה". בכגון דא, נמנעה מהמערער לטענתו האפשרות "לעמוד על סעיפיו הקטנים של ס' 40 ט', ככל שאלו קשורים לעניינו", ולהסביר את הסיבות שהביאו אותו לבצע את העבירה.

6. לעניין הסיבות להיעדרותו של המערער מהדין, נטען, כי במקביל לתיק של בית המשפט קמא "התקיים תיק נוסף בבית המשפט לתעבורה בפתח תקווה. המבקש (המערער - א' ס') סבר כי מדובר באותו הליך בשני התיקים". באת כוחו המלומדת של המערער הפנתה לפסיקה במסגרתה בוטלה שפיטה בהעדר של נאשמים ולו מטעמי צדק הכרוכים בנסיבות האישיות של הנאשם.

7. ב"כ המשיבה התנגדה לערעור, תוך שהפנתה להחלטת בית המשפט קמא אשר "מתייחסת בראש ובראשונה לשאלה" מדוע נשפט המערער בהעדר. זאת לאחר שזומן כדן ולא התייצב בשל טענה כי התבלבל עם דיון אחר. לפי המשיבה, נדרש המערער לכל הפחות להודיע זאת לבית המשפט אם אכן התקיים דיון מקביל בבית משפט אחר. אשר לעונש שהוטל, סבורה המשיבה כי מדובר בעונש "מאוד

מידתי", שכן בתיק זה הוטלו 4 חודשי פסילה. "זה שהופעלו עונשים מותנים אלה כי הוטלו בתיקים אחרים ובעבירות אחרות. בבימ"ש היה ניתן להפעיל אותם ולכן זה הופעל".

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור על נספחיה ובתיק שהתנהל לפני בית משפט קמא, ולאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, ומבלי שנעלמו מעיני הנסיבות האישיות של המערער, לא מצאתי מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא שלא לבטל את שפיטת המערער בהעדרו.

9. בהתאם לסעיף 240(א) לחסד"פ, בעבירות לפי הפקודה, רשאי בית משפט לראות בנאשם שלא התייצב למשפטו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום ולדון אותו שלא בפניו, אם הוא סבור "שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין". על פסק דין מרשיע כאמור, חלות הוראות סעיף 130(ח) ו- (ט) לחסד"פ.

סעיף 130(ח) לחסד"פ קובע, כהאי לישנא: "נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנדון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין...".

הנה כי כן, על אחד משני אדנים יכול בית המשפט לבסס את מסקנתו לביטול פסק דין שניתן בהעדרו של נאשם; סיבה מוצדקת לאי ההתייצבות או מניעת עיוות דין (לדין מפורט ומורחב, ראו רע"פ 8427/17 **מדינת ישראל נ' סאלם** (25.3.2018). להלן: "**עניין סאלם**").

10. עיון בהחלטתו של בית משפט קמא ובגזר דינו מגלה, כי בית המשפט קמא יישם בצורה נכונה את הוראות הדין והפסיקה בעניין זה, כך שלא מצאתי כי נפלה שגגה תחת ידו המצדיקה את התערבות ערכאת הערעור.

11. לעניין סיבת אי ההופעה, טוען המערער כי בשל תיק מקביל שהתנהל בבית משפט השלום בפתח תקווה, סבר הוא לחשוב כי "מדובר באותו הליך בשני התיקים". זו הסיבה בגינה לא הופיע לדין בחדרה. ייאמר מיד, כי טענה מעין זו דינה להידחות, שכן לא אחת נקבע כי שכחה, בלבול, אי רישום ביומן וכיו"ב סיבות, אין בהן כדי להוות סיבה מוצדקת לאי ההופעה כמשמעותה לעיל.

די אם נפנה בעניין זה לרע"פ 9142/01 **איטליא נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(6) 793, בעמ' 803 (2003), שם נקבע, כי:

"על-מנת לשכנע את בית-המשפט כי יש עילה טובה לביטול פסק-הדין ולהניע את גלגלי המערכת השיפוטית מחדש, האפשרות האחת היא שהמבקש יראה כי יש נימוק של ממש לאי-התייבבותו לדיון. שכחה של מועד הדיון לבדה, אפילו אם אירעה בתום-לב, אינה יכולה להצדיק אי-הופעה לדיון [...] דין דומה יחול לגבי טעות משרדית של עורך-הדין המייצג נאשם או לגבי טעות הנובעת מחוסר תשומת-לב של הנאשם עצמו..." (פסקה 8 לפסק הדין).

12. משלא צלח המערער את החלופה של סיבה מוצדקת לאי הופעה, יש לבחון כעת את הטענה בדבר קיומו של עיוות דין. דא עקא, שגם בכך אין כדי להועיל למערער.

מן המפורסמות כי עונש חמור כשלעצמו אין בו כדי להקים חשש לעיוות דין. אלא שגזר הדין בענייננו אינו בבחינת עונש חמור כלל וכלל, שכן בגין העבירה מושא הדו"ח שנמסר למערער, נהיגה עם רישיון שפקע ארבע שנים וחודשיים, עונש פסילה בפועל של ארבעה חודשים הינו עונש מידתי.

בית המשפט קמא, לאחר שגזר את דינו של המערער בגין התיק שמונח לפניו, הפעיל שני עונשי פסילה על תנאי אשר היו תלויים ועומדים נגד המערער. זאת עשה בית המשפט במצטבר. גם בכך, לא מצאתי כי טעה בית המשפט קמא או כי יש בעונש הכולל כדי להקים חשש לעיוות דין.

13. כאמור, לא נעלמו מעיני הנסיבות האישיות של המערער, שבהחלט אינן שגרתיות. אלא שלמערער ניתן יומו בבית המשפט. אילו הופיע כפי שנדרש, יכול היה לפרט את כל נסיבותיו על מנת שגזר הדין ייתן להן ביטוי; הן הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה והן נסיבותיו האישיות והאחרות, בבחינת נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. משלא עשה כן, ובהעדר חשש מפני עיוות דין כאמור, דחיית בקשתו בדיון יסודה ואין עילה להתערבות ערכאת הערעור בה. ודוק, גם אם ניתן היה להגיע לתוצאה אחרת, למשמע נסיבותיו של המערער לפני הערכאה הדיונית, אין בכך כדי להוביל לקביעה כי הותרת גזר הדין על כנו גורמת לו עיוות דין.

על מנת שיבוטל פסק דין שניתן בהעדר בעילה של חשש לעיוות דין, "יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה", כלשונו של בית המשפט העליון (בפסקה 36) בעניין סאלם (ראו גם את הציטוט מע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (4.9.2007) אליו הפנו שם, לפיו המונח "עיוות דין" פורש בפסיקת בית המשפט העליון, "כמקרה שבו תוצאת המשפט הייתה יכולה להיות שונה עקב פגם מסוים שנפל בהליך", או כאשר נפל בהליך "פגם פרוצדורלי כה חמור היורד לשורשו של עניין עד שקמה חזקה שנגרם עיוות דין ללא צורך בהצבעה על קשר סיבתי בין הפגם לתוצאה").

לא מצאתי כי ענייננו חוסה תחת אותם מקרים חריגים. על אחת כמה וכמה כאשר אין חולק כי המערער ביצע את העבירה המיוחסת לו.

14. למעלה מהצורך אציין, כי עיון בפרוטוקול הדיון בפני בית המשפט קמא מגלה, וכפי שעולה גם מהודעת הערעור, כי למערער הרשעות קודמות גם בעבירות דומות, כאשר לחובתו, כפי שנטען בבית המשפט קמא, 29 הרשעות קודמות. במסגרת הרישום התעבורתי, כנגד המערער היו תלויים ועומדים שני עונשי פסילה מותנים.

במצב דברים זה ועל אף שבבקשה שהוגשה לבית המשפט קמא פירט המערער את כל נסיבותיו האישיות, קביעת בית המשפט קמא לפיה המערער "לא הוכיח כיצד תשתנה תוצאת המשפט לו תתקבל הבקשה", אינה קביעה שגויה.

16. בנסיבות אלה, דין הערעור להידחות.

המזכירות תשלח לצדדים עותק פסק הדין כמקובל.

ניתן היום, ה' באייר, 06 מאי 2022, בהעדר הצדדים
ובהסכמתם.